dels Cabrera, entre elles l'Esquerda de Roda, el 1315 atorga a Vic el títol de ciutat. Massa coses, massa barreja de termes i segles, que només pot portar a confusió. La nostra història mereix una mica més de rigorositat.

Imma Ollich i Castanyer, historiadora i arqueòloga. Professora honorífica de la UB
Vic

Humans a l'ast?

Sr. Joan Nogué Fajula. En primer lloc em presentaré. Soc enginyer tècnic forestal i llicenciat en Ciències Ambientals, i fa aproximadament 18 anys que exerceixo professionalment en el món de la planificació i gestió forestal, en bona part en aquesta comarca. Com que en llegir el seu escrit del passat divendres 26 de juliol de 2019 m'he sentit indirectament interpel·lat i resulta que m'estimo molt la meva professió i els boscos en general, em veig moralment obligat a fer-li una rèplica, que he titulat irònicament de forma idèntica al seu escrit però amb símbols d'interrogació. Vostè comença parlant del Sr. Trump, científics australians, científics suïssos, passant per l'infern inventat pel cristianisme, dades de la revista *Science*, de la revista *The Lancet*, la revolució agrícola que hauria de liquidar el sector... i fins aquí, encara es pot suportar. Però la segona part del seu article és realment lamentable i vergonyosa. Culpa directament del canvi climàtic i la pèrdua de biodiversitat la gestió forestal, agrícola i ramadera i fa acusacions tan greus com catalogar els talladors forestals de mercenaris, citant terrenys amb feri-

des, propietaris assedegats de diners i inconscients, boscos esquilats abusivament amb augment de risc d'incendis, delictes ecològics, carta blanca als propietaris, holocaust forestal, propietaris incapaços de gestionar el patrimoni forestal, drama ambiental i climàtic, desastre, delinqüents ambientals... Són unes acusacions massa greus com per ser passades per alt i pròpies d'algú amb un gran desconeixement de la realitat que promou campanyes d'intoxicació i desinformació. Li faré quatre pinzellades de la realitat forestal i l'informaré d'alguns temes que li poden ser d'interès i que demostren que tot el que diu no és cert. La superfície forestal de Catalunya no para d'augmentar, sobretot en els darrers anys, fruit de l'abandonament de l'activitat agrària i ramadera. Actualment hi ha més de 2 milions d'hectàrees forestals i l'any 1970 hi havia menys d'un milió d'hectàrees (ni més ni menys que dues vegades més). Malauradament, la baixa rendibilitat dels boscos pel baix preu de la fusta i els elevats costos d'explotació fan que en molts casos s'opti per la no gestió, cosa que sí que és realment un problema pel risc d'incendis. Hi ha un greu problema de mà d'obra ja que la gent del territori sovint prefereix fer altres feines amb una taxa de sinistralitat laboral més baixa que les del món forestal i sort tenim dels immigrants. És molt injust, per no dir una altra paraula, que aquests que tenen el valor i la força de fer aquesta difícil feina siguin qualificats de mercenaris. Els boscos catalans només aporten un milió de metres cúbics dels tres milions que consumeix Catalunya, quan el seu potencial és de sis milions de metres cúbics (Diputació de Barcelona). Els aprofitaments de fusta i llenya en l'actualitat únicament representen el 28% del creixement total del bosc (Observatori Forestal Català). L'aprofitament sostenible dels boscos permet la seva persistència i millora davant dels riscos com els incendis forestals (Serradora Boix). No hi ha carta blanca als propietaris ni els boscos són tallats abusivament, per això hi ha una administració que vetlla per la correcta execució dels treballs forestals. A casa nostra no hi ha delictes ecològics ni desastres generalitzats ni els boscos són tallats abusivament. Si això passés, els fets serien denunciats per la mateixa administració. Els boscos tenen una capacitat d'embornal, la qual cosa significa que capten més CO_2 en el procés de fotosíntesi del que alliberen en el procés de respiració. Els boscos joves, que només s'aconsegueixen amb una gestió forestal activa, adequada i sostenible de tallada de l'arbrat vell i el de mala qualitat per deixar pas a la jovenalla, fixen més CO_2 que els boscos vells i, per tant, contribueixen a evitar el canvi climàtic. Catalunya té més percentatge de superfície forestal boscosa que Suïssa o el Canadà i els seus boscos són cada vegada més espessos. El 64% del total del territori català és forestal. Toquen uns 400 arbres per persona (Congrés Forestal Català). Per tant, aquí d'arbres no en falten, més aviat en sobren. La gestió activa dels terrenys forestals és una necessitat per potenciar les seves funcions socioeconòmiques i ambientals i fomentar la conservació de la biodiversitat. Cal donar suport a la propietat forestal com a principal agent del sector i millorar la concepció social de la gestió forestal sostenible, així com promoure l'ús dels productes forestals (Pla General de Política Forestal). I ja per acabar, suposo que vostè llegeix la premsa i haurà vist que el passat dijous 25 d'abril, just un dia abans de la seva publicació, es va batre el rècord mundial de trànsit aeri de tota la història, amb una xifra superior a 230.000 vols en un sol dia (Flightradar24). Diàriament es baten rècords també en el nombre de vehicles a motor, vaixells inclosos, que estanten circulació i que emeten gasos d'efecte hivernacle per la crema de combustibles fòssils. Realment segueix pensant que el canvi climàtic i la pèrdua de biodiversitat es deuen a la gestió forestal i a la ramaderia? Sap que quan s'abandonen els boscos creix el sotabosc, augmenta la densitat d'arbres i aquests arbres van quedant ofegats i es veu minvat el seu creixement i per tant la seva capacitat d'absorbir CO_2 i es va propiciant cada vegada un bosc més vulnerable als incendis? I si el bosc es crema, llavors sí que s'emeten grans quantitats de diòxid de carboni a l'atmosfera i es contribueix al canvi climàtic i es destrueix tota la biodiversitat. I sap que un paisatge en forma de mosaic agroforestal que combini boscos amb camps de conreu i pastura, com el Lluçanès o el Collsacabra, té uns índexs de biodiversitat molt superiors als d'un bosc abandonat? Si vostè defensa que es plantin 500.000 milions d'arbres a escala mundial, vagi a explicar-ho als països on s'estan destruint les selves amb tales il·legals, com les de l'Amazones. Com ha vist, a casa nostra la superfície forestal s'ha més que duplicat en els últims 50 anys. I si el que li agradaria és que, com a Noruega, es prohibeixi la tala d'arbres, llavors sí que no cal que pateixi, es cremarà tot. Gent com vostè, que formen part d'aquest corrent ultraconservador actual que menysprea i insulta el sector primari, tractant de criminals els talladors forestals i comparant els boscos pasturats amb l'holocaust, fan molt mal a la societat ja que hi pot haver qui es cregui les seves falses informacions i acusacions. I això li he demostrat, i no fent referència a científics ni mitjans d'altres països sinó als nostres propis, que considero molt més bons coneixedors del nostre territori. No li negaré que tots tenim part de responsabilitat en el canvi climàtic i la pèrdua de biodiversitat. Ara bé, vostè acaba el seu article esperant que es cremin tots els boscos, que passin per la rostidora. Esperar o desitjar això és tan greu com

Forners al

Marc Gascón
Economista

El col·lapse del sistema financer va provocar una fortíssima crisi econòmica de la qual només vam poder sortir pagant un elevat preu social: tancaments d'empreses, atur, desnonaments, precarització laboral, retallades socials. El govern espanyol va gastar desenes de milers de milions de diners públics per rescatar entitats financeres que al final van acabar desapareixent. Entre elles, Caixa de Manlleu. Una part dels diners del rescat va anar a parar a les butxaques sense fons dels banquers en forma d'indemnitzacions milionàries, bons i prejubilacions daurades. Les entitats financeres actuals, inflades a base de comprar a preu de saldo les caixes rescatades, estan portant a terme un procés d'aprimament a marxes forçades per retallar despeses tot buscant una rendibilitat que els baixos tipus d'interès no els garanteixen. Segons publicava recentment el diari *Ara*, la banca espanyola té avui 90.000 empleats menys i la meitat d'oficines que l'any 2009. Aquestes dades es fan evidents passejant per moltes poblacions d'Osona, on hi ha multitud de locals buits que fins no fa gaire acollien flamants entitats financeres. Els banquers s'han anat fent fonedissos, deixant pas a un erm parc d'oficines abandonades amb aparadors bruts que donen un toc decadent als carrers principals de molts pobles. A Manlleu, en els darrers anys han tancat més d'una dotzena d'oficines bancàries, la majoria situades en els carrers més cèntrics i les cantonades més vistoses. Si la zona blava i la potència comercial vigatana ja feien prou complicada l'existència del teixit comercial manlleuenc, l'abandonament de les oficines bancàries encara donava un aire més decrèpit a les zones comercials locals. De mica en mica alguns d'aquests espais tornen a acollir activitat. Curiosament, els protagonistes d'aquesta lenta revifalla del teixit comercial manlleuenc són la gent del gremi del pa, que amb una mentalitat innovadora i apostant per producte de qualitat estan portant a terme una veritable renaixença comercial. Crida l'atenció que la majoria dels forners que han obert nous establiments a Manlleu siguin de les poblacions veïnes, com ara els Masramon de Vic, els Saborit de Torelló o els Serra de Sant Hipòlit. Aquests darrers acaben d'obrir un gran forn-cafeteria en l'espai que havia ocupat històricament una oficina de Caixa Catalunya. Forners i pastissers locals com els Gaja,

incitar a l'odi, en aquest cas contra la gestió forestal, o motivar els piròmans. Potser sí que passarem tots plegats per la rostidora, el canvi climàtic és una realitat, però crec que s'ha equivocat de culpables. Faci el favor de tenir un mínim respecte als propietaris forestals i ramaders d'aquesta comarca que mantenen viu el sector primari, un sector que pateix des de fa molts anys el despoblament rural. I de passada respecti també la gent que ens dediquem a planificar el territori mitjançant la gestió forestal sostenible i tenint en compte els codis de bones pràctiques. Acusar els talladors forestals de mercenaris, qualificar els propietaris de delinqüents ambientals i comparar els boscos pasturats amb bestiar amb un holocaust em semblen unes paraules massa gruixudes, greus, inapropiades, irresponsables... amb clara voluntat de ferir i esperit destructiu, i així no s'arreglen les coses.

Jordi Codina Cutrina **Ripoll**

Un any mirant les estrelles

Trobem a faltar el teu somriure, les teves paraules,

Humans a l'ast

Joan Nogué Fajula

Contràriament a allò que expressa una part de la societat encapçalada pel bocamoll president Trump, la comunitat científica, des de principis dels anys 70, té molt clar que el canvi climàtic va de debò. Tant de debò que els pronòstics van des del més pessimista, com ara el treball d'un grup de científics australians publicat per The Breakthrough National Centre for Climate Restoration que parla clarament d'un escenari aterrador amb una alta probabilitat d'extinció parcial o total de l'espècie humana en un termini relativament curt que situen a l'entorn del 2050, a un dels més optimistes liderat per experts de l'Institut Federal de Tecnologia de Zurich publicat en la revista científica *PLoS One* on auguren que en un termini similar veurem ciutats com ara Madrid amb un clima com el de Marràqueix, Londres com el de Barcelona o el d'aquesta última com el d'Adelaida, Austràlia. Tampoc cal massa imaginació per saber què els espera als habitants d'aquells indrets que en condicions normals ja pateixen temperatures extremes i que en aquest nou escenari es veuran abocats a rostir-se o intentar pujar al carro del fenomen migratori que es preveu que vagi a l'alça de manera imparable.

Més enllà de la possibilitat de visualitzar cangurs a Collserola, la situació és de tal magnitud i gravetat, fruit d'una cadena interminable d'errors per part dels humans en la seva inadaptació al medi, que per resumir allò que ens espera es pot afirmar que aquell infern inventat pel cristianisme ja ha començat a fer-se realitat, però no a l'altre món sinó en aquest.

Els més pessimistes poden optar per veure la pel·lícula *The Bunker* de George Schaefer i d'adquirir idees en la manera d'afrontar l'inexorable final, mentre que aquells que es vulguin afegir a la cursa contra el rellotge proposada per la comunitat científica per tal de mirar de revertir la dramàtica realitat escoltaran que no hi ha cap solució màgica. Únicament la dràstica reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle sembla l'única viable. Al voltant d'aquesta cal destacar dues alternatives complementàries de suport, complexes però possibles d'aplicar. La primera ve publicada i avalada a *Science* per investigadors de l'Institut de Biologia Integrativa de l'ETH-Zurich, on s'afirma que la mesura més eficaç, ràpida i barata per fer front a la crisi climàtica i reduir un 25 per cent la quantitat global d'aquest gasos passaria per plantar en una primera fase 500.000 milions d'arbres que suposaria augmentar també en un 25 per cent la superfície forestal actual. El mateix estudi indica que preservant les zones urbanitzables i agrícoles hi hauria cabuda almenys per a un bilió d'arbres més. El tronc de l'arbre fa de magatzem de gasos nocius i tot el seu conjunt ens ajuda a respirar. Ho vam aprendre de petits, però de tan elemental ens n'hem oblidat.

La segona, publicada per la revista científica *The Lancet*, avalada per l'Institut Potsdam per la investigació del canvi climàtic, proposa un canvi radical en el model agrícola i ramader actual que resulta del tot insostenible. La proposta apunta a una nova revolució agrícola on el sector ramader hauria de deixar d'emetre diòxid de carboni a més de reduir dràsticament la contaminació de nitrogen i fòsfor, limitar l'ús de l'aigua i no augmentar més les terres destinades al sector ja que aquesta pràctica tan estesa suposa sempre la pèrdua de biodiversitat. També la urgent necessitat d'una transformació radical del sistema alimentari global, agreujada per l'augment de població, donaria pas a un nou model de dieta molt més sana tant pel planeta com per les persones, que suposaria reduir de manera radical el consum de carns vermelles i sucre i duplicar la ingesta de fruites, verdures i llegums.

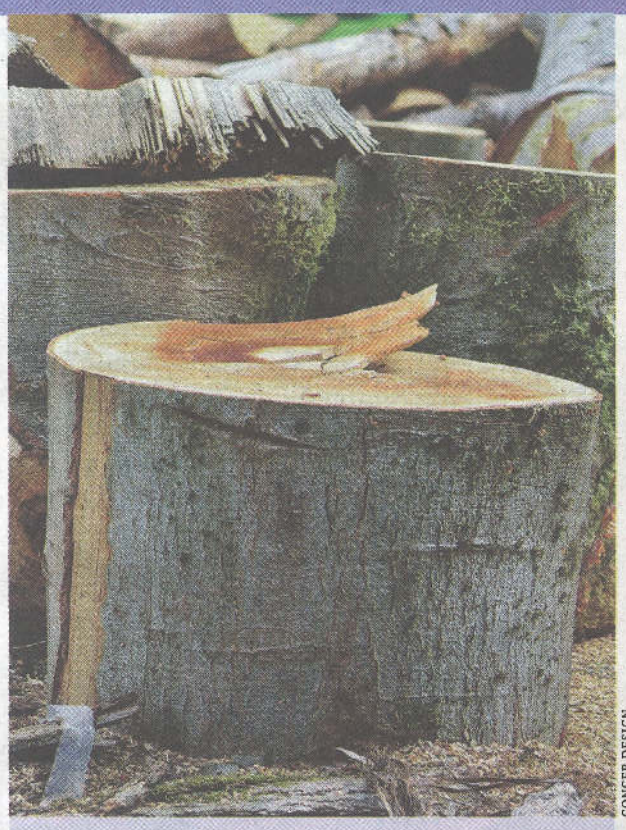

CONGER DESIGN

Un tema com el canvi climàtic que per la seva transcendència hauria d'estar constantment en un primer pla polític i social queda engolit sovint per discussions i debats superficials

En plena onada de calor, a l'Esquirol, a pesar d'estar situat a una certa altitud, fa calor, molta calor. Cal dormir amb les finestres obertes per aprofitar l'escàs aire fresc que entra de nit. Amb el despertar del dia s'escolta el so d'uns xerracs que en mans de mercenaris forestals no paren de talar alzines. Ja no n'hi ha prou d'arrasar molts planers que ara els ha tocat el torn a muntanyes tan properes al poble que gairebé donen la benvinguda al visitant com són Puig de Barrès i Puigsaguàrdia. Muntanyes fràgils i molt erosionades, ves a saber si per abusos comesos en el passat, on colònies d'alzines lluiten amb la verticalitat del terreny per anar tancant aquestes ferides en un procés llarg i molt lent. Ni el nul risc d'incendi ni l'escassetat d'arbrat han frenat un propietari assedegat de diners o d'inconsciència per permetre esquilar-les en un percentatge del tot abusiu. La tècnica utilitzada passa per deixar tota l'arbrada damunt del terreny amb el conseqüent risc d'incendi que això suposa i endur-se la fusta aprofitable. De raons i excuses, mil i una i els permisos a la mà. Un autèntic delicte ecològic avalat per la normativa aprovada fa uns anys per la Generalitat que a la pràctica dona carta blanca als propietaris perquè facin i desfacin al seu gust malgrat que els perjudicats siguem tots. No massa lluny d'aquí un altre propietari necessita centenars de vaques per sobreviure i no cal repetir que ha passat amb la majoria d'arbrat de la propietat.

Un entén que cal gestionar les masses forestals però només allà on calgui i amb criteris estrictes de professionalitat i eficiència, com també s'entén que el bestiar surti a pasturar però sense generar un holocaust forestal.

Noruega ha estat el primer país a prohibir la tala d'arbres, mentre que a casa nostra tot i pretendre ser pioners en moltes coses estem a anys llum de tot allò que cal fer per intentar sobreviure al canvi climàtic.

D'exemples similars n'hi ha a l'alçada d'un campanar arran del territori. El Lluçanès ha patit episodis semblants just davant dels nassos de la directora general d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi. Alguns es visualitzen des de la mateixa carretera, vora Casa Miquela, la Costa del Gats o sortint de Sant Bartomeu direcció Perafita. Com es pot acceptar que per encabir un ramat de cavalls s'hagi de suprimir una immensa zona boscosa? I la Plana de Vic, quan pensa saldar el deute d'arbrat que té amb l'entorn fruit de tales abusives del passat? Davant dels nous reptes, en el cas de propietaris incapaços de gestionar amb cura el patrimoni forestal s'hauria de considerar l'expropiació o l'aportació de fons públics donat el benefici que suposa l'arbrat per la societat.

Un tema com el canvi climàtic, que per la seva repercussió i transcendència hauria d'estar constantment en un primer pla polític i social, queda engolit sovint per discussions i debats superficials o d'una importància relativa. La mediocritat dels estaments i responsables polítics que haurien de marcar plans i línies d'actuació per intentar revertir aquest drama ambiental i climàtic va de la mà d'aquells que els han votat, i és que allà on no n'hi ha no en raja!

Segur que tots tenim una part de responsabilitat i participació en aquest desastre, però ni de bon tros de manera igualitària. Són moltes les entitats i persones conscienciades i altruistes que porten anys denunciant problemàtiques que han donat inèrcia a la cursa cap al no-res, fins i tot algunes hi han deixat la vida.

L'únic i trist consol que queda és esperar que tota la saga d'irresponsables, cobdiciosos o delinqüents ambientals i els seus patrimonis passin també per la rostidora.

Bústia

intens. Perquè en les vacances, les nits són més llargues.

Enric Bach **Sant Joan de les Abadesses**

Record per la Mercè i les seves amigues

Avui han enterrat la Mercè Vila. A la missa s'ha parlat de la hiperactivitat de la Mercè vers els altres, especialment pel Tercer Món amb Mans Unides i també amb Sant Tomàs. Recordo quan estava a El Nadal que un noi que hi tenia la seva mare va mostrar la seva emoció al reconèixer la Mercè i jo vaig veure l'amor que es tenien entre ells dos. La Mercè encara li va donar consells perquè fos un bon noi. També voldria esmentar les seves amigues, durant els més de vuit anys que ella ha estat a El Nadal mai han deixat d'organitzar torns per portar-la a passejar o per acompanyar-la a missa. Això demostra que eren amigues de debò. Donem gràcies per l'exemple d'amistat que elles ens han donat.

Irene Castro i Jordi Monteys **Vic**

Agraïment

Volem agrair a la residència d'avis La Llar del Bisaura de Sant Quirze la bona acollida que va donar a la nostra àvia. Tot i no ser del poble, la Conxita s'hi va trobar sempre com a casa seva. Es va sentir acompanyada i estimada fins l'últim moment tant per la direcció com per tot el personal i els companys i les companyes de la residència.

Família de Conxita Ricart i Solà
Torelló